

ابزار تولید بذر (قسمت چهارم)

مهندس کامبیز فروزان

مدیر امور تحقیقات شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

چگونه یک کشاورز بذری کار خوب را شناسایی و انتخاب کنیم

اگر شرکت شما از کشاورزان بذری کار برای تولید بذر استفاده می کند آینده کاری شما به شدت به شناسایی و انتخاب کشاورزان خوب وابسته است و این امر به سادگی میسر نمی شود. ارزیابی دقیق و تصمیم گیری مناسب در این عرصه بسیار حائز اهمیت است. شرکت هایی که از برنامه مناسبی برای انتخاب و گزینش کشاورزان بذری کار برخوردارند از مزایای این انتخاب مناسب در مقایسه با رقبا برخوردار می گردند. فاکتورهای متعددی در انتخاب کشاورزان بذری کار وجود دارد که دو مورد از مهمترین آنها عبارتند از :

تجربه تولید محصولات کشاورزی و توجه آنها به کیفیت.

توانایی شما در شناسایی و حمایت آنها.

توانایی یک شرکت برای شناسایی و حمایت از کشاورز تا حد زیادی به شرایط منطقه وابسته است. وقتی کشاورزان بذری کار از کارشناسان تولید بسیار فاصله دارند معمولاً کنترل و ارزیابی فعالیت آنها در فصل رویش با مشکل مواجه است. با رشد فعالیت های شرکت بی شک با تعداد بیشتری از پیمانکاران بذری سر و کار خواهید داشت و لذا باید روش های جامع و استانداردی برای ارزیابی آنها به کار گرفته شود. بر این اساس باید کلیه توانمندی ها و امکانات پیشرفت آنها باید مد نظر گرفته شود. یکی از روش ها، تکمیل فرم ارزیابی یا مانیتورینگ است. در این فرم شما باید وزن ۸ فاکتور مهم برای ارزیابی پیمانکاران را ارزیابی نمایید (که این وزن باید جمعاً از نظر عددی ۱۰۰ باشد). در این فرم شما باید برای هر کشاورز و برای هر فاکتور از ۸ فاکتور ذکر شده امتیازی در نظر بگیرید این اعداد پس از محاسبه نمره ارزیابی پیمانکار معیاری برای طبقه بندی خواهد بود.

فاکتورهای در نظر گرفته شده در این فرم ها عبارتند از :

جزئیات:

در این بخش عواملی که دارای اهمیت کاری برای اقدام توسط کشاورزان بذری کار می باشد ذکر شده است. شما می توانید این لیست را با توجه به شرایط شرکت خود تغییر دهید. برای مثال اگر شیوه آبیاری هم شرط مهمی برای شما در انتخاب پیمانکار است می توانید آن را اضافه کنید.

درجه بندی:

در این ستون شما باید به هریک از عواملی که در بخش جزئیات داشته اید امتیازی بدهید. برای درجه بندی، شما می توانید از یک معیار عددی استفاده نمایید مثلاً یک به معنی عالی و صفر به معنی خیلی ضعیف لحاظ شود که قطعاً در مورد هر کشاورز متفاوت خواهد بود.

ارزش:

این ستون ارزش یا اهمیت هر فاکتور ذکر شده در بخش جزئیات را برای شرکت شما نشان می دهد، برای مثال میزان مهارت و تجربه کشاورز ممکن است ارزش بیشتری از رتبه خاک در انتخاب شما داشته باشد. نکته مهم آن است که ارزش گذاری فوق باید برای کلیه کشاورزان در تمام فرم ها یکسان باشد. این ارزش گذاری تصمیم شما را در این خصوص که چه موردی از نظر شما مهمترین عامل در انتخاب کشاورز است نشان می دهد. جمع عددی این ارزش ها در کل ۱۰۰ خواهد بود.

امتیاز:

این ستون به راحتی از حاصل ضرب ستون درجه بندی در ارزش بدست می آید وقتی شما کلیه محاسبات را انجام دادید جمع امتیازات را محاسبه نموده و سپس با استفاده از آن با توجه به مقیاس درجه بندی که تعریف می نمایید مقایسه را انجام می دهید. مثلاً اگر کشاورزی همه موارد را انجام داده باشد امتیاز ۱۰۰ را می گیرد و در گروه A قرار می گیرد. این فرم می تواند با تکمیل وضعیت عملکرد حاصله در هر سال برای نظارت بر پیمانکاران بذری بکار گرفته شود. از آنجایی که ممکن است شما سالیانه با تعداد قابل توجهی از کشاورزان روبرو باشید بررسی امکان تداوم قابلیت های آنها به عنوان همکاران شما در امر تولید بسیار حائز اهمیت است.